

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Маргарита ЛИШЕНКО

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Супрун Юлії Олександрівни на тему «Експериментальне обґрунтування застосування комплексних терапевтичних засобів у кролівницьких господарствах різної форми власності», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 21 – «Ветеринарія», за спеціальністю 211 - Ветеринарна медицина

1. Актуальність теми дослідження. У світі з постійно зростаючим сектором сільськогосподарських підприємств, включаючи кролеферми, забезпечення високих стандартів гігієнічності стає невід'ємною частиною ветеринарної практики. Кроликів вирощують переважно заради м'яса, шерсті та хутра. М'ясо кролика характеризується низьким вмістом жиру, холестерину і натрію. У той же час він багатий білком, поліненасиченими жирними кислотами (ПНЖК), мінералами (калієм, фосфором і селеном) і вітамінами.

Сучасне тваринництво зазвичай передбачає вирощування тварин в умовах високої щільності, що може спричинити екологічний стрес у тварин. Стрес, у свою чергу, може призвести до зниження продуктивності, фізичних та емоційних страждань і навіть смерті. Кролики дуже сприйнятливі до багатьох бактеріальних захворювань, які серйозно впливають на кролівництво та спричиняють значні економічні збитки.

Через тісний контакт кроликів з іншими видами тварин і навколишнім середовищем вони можуть стати носіями паразитарних та бактеріальних патогенів.

Найважливішим періодом у процесі вирощування кроленят є період відлучення, тому що маленьких кроленят часто відлучають від матерів і відлучають на твердий корм як заміну материнського молока. У цей період кролики особливо чутливі до шлунково-кишкових інфекцій через екологічні та фізіологічні зміни. Ці інфекції часто пов'язані з такими факторами, як дієтичний стрес, паразити та бактеріальні збудники.

У кролівництві кілька бактеріальних захворювань, таких як патогенна кишкова паличка, сальмонела та клостридії, які можуть обмежити розвиток галузі. *Escherichia coli* є основною причиною бактеріальних захворювань і зазвичай виникає як частина змішаної інфекції з іншими патогенними бактеріями. Бактеріальна інфекція в основному характеризується частими випорожненнями, діареєю та наявністю водянистого або гелеподібного стільця.

Однак, незважаючи на те, що антибіотики зазвичай використовуються для боротьби з бактеріальною інфекцією, вони можуть мати токсичні побічні ефекти, які становлять проблему для ефективного лікування.

Діарея, пов'язана з прийомом антибіотиків, і резистентність до ліків, що є результатом тривалого застосування антибіотиків, серед інших підходів спонукали до розробки пробіотиків. Застосування пробіотичних штамів дасть можливість зменшити кількість застосування антибіотиків для кролів.

Також профілактика еймеріозу у кролівницьких господарствах є запорукою високої продуктивності та стабільності. Дерматофітія у кролів виникає при недотриманні санітарних вимог утримання в господарстві і носить сезонний характер.

У дисертаційному дослідженні запропонований метод профілактики шлунково-кишкових розладів за використання ферментно-пробіотичного комплексу. Також розроблений спосіб профілактики еймеріозу та дерматофітії кролів.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота є окремим фрагментом науково-дослідної роботи Сумського національного аграрного університету за темою «Вивчення патогенетичних механізмів розвитку запальної реакції, метаболічних та імунологічних процесів протидії біотичних та абіотичних факторів за акушерсько-гінекологічної та хірургічної патології в тварин» (державний реєстраційний номер 0121U107733).

3. Наукова новизна отриманих результатів. Вперше в Україні був випробуваний у кролівницьких господарствах ферментно-пробіотичний комплекс. Розроблено схему його застосування для підвищення імунітету та продуктивності кролів. Встановлено ефективну концентрацію та вплив на гематологічні параметри та метаболізм кроликів. Доведений позитивний вплив на склад мікробіому шлунково-кишкового тракту кролів.

Вперше в Україні запропонований підкислювач Кроноцид Л для профілактики еймеріозу кролів. Експериментально доведено, що засіб Кроноцид Л концентрат знижує еймеріозну інвазію, сприяє збільшенню живої маси у кролів та конверсії корму. Дана композиція суттєво відрізняється від механізму дії більшості кокцидіостатиків і є не токсичною, що доводять результати біохімічного дослідження сироватки у кролів.

Випробуваний дезінфікуючий засіб Тетрасепт для знищення ооцист кокцидій та патогенної мікрофлори у навколишньому середовищі. Встановлені ефективні концентрації та схема застосування для кролівницьких ферм.

Вперше у Україні розроблений та випробуваний у виробничих умовах шампунь Біошаум для лікування трихофітії у кролів. Дослідженнями встановлено, що у групі, де застосовувався шампунь, спостерігалось зниження інтенсивності симптомів трихофітії. Також, було виявлено, що профілактична обробка розчином Біошауму допомогла запобігти наступному зараженню трихофітією здорових кролів.

4. Практичне значення результатів дисертації. На основі проведених досліджень розроблено ТУ У 24.6-30931207-010:2007 «Засіб мийний технічний Біошаум» для лікування дерматофітів у кролів, листівку-вкладку з застосування Кроноцид Л для профілактики еймеріозу кролів виробництво в ПП «Кронос Агро». Розроблений та випробуваний у виробничих умовах експериментальний комплексний дезінфікуючий засіб Тетрасепт для знищення ооцист кокцидій та мікроорганізмів у навколишньому середовищі, а саме з

метою дезінфекції кліток, годівниці, поїлок та приміщеннях для тварин. ферментно-пробіотична добавка.

Результати дисертаційного дослідження були включені до лабораторних та лекційних занять з дисципліни «Превентивна, етіотропна, патогенетична, симптоматична та замісна терапія в акушерстві, гінекології» та «Внутрішні незаразні хвороби тварин» при підготовці студентів у галузі 21 «Ветеринарна медицина» зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» у Сумському національному аграрному університеті.

За результатами дисертаційного дослідження розроблені методичні рекомендації «Розробка заходів профілактики інфекційних хвороб у кролівницьких господарствах різної форми власності», які можуть бути використані для підвищення обізнаності практикуючих лікарів ветеринарної медицини у господарствах, та в якості додаткового наукового літературного джерела для самостійної роботи студентів, лекційних та лабораторно-практичних занять зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина».

Засіб мийний Біюшаум, добавка до корму Кронацид Л та дезінфектант Тетрасепт та ферментно-пробіотичний комплекс пройшли виробничу перевірку в умовах віварію факультету ветеринарної медицини Сумського національного аграрного університету; приватне господарство з утримання кролів с. Кінські Роздори, Пологівського району Запорізькій області; приватне сільськогосподарське підприємство «Дружба» с. Липчанівка, Ізюмський район, Харківська область.

5. Головні результати, отримані особисто автором. Здобувач проводила підбір та оформлення літературних джерел за напрямом наукового дослідження. Разом із керівником були проведені лабораторні дослідження та виробничі експерименти у фермерських та приватних господарствах по утриманню кролів. Аспірантка особисто проводила інтерпретацію, статистику аналіз та узагальнення отриманих даних. Разом з керівником були розроблені методичні вказівки, висновки та пропозиції виробництву.

Був проведений аналіз звіту перевірки на плагіат на наявність текстових запозичень (програма Strike plagiarism). Рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Супрун Юлії Олександрівни на тему «Експериментальне обґрунтування застосування комплексних терапевтичних засобів у кролівницьких господарствах різної форми власності» є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень згідно постанови КМУ від 12.01.2022 № 44 п.9. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

6. Кількість наукових публікацій. За матеріалами дисертації опубліковано 12 наукових праць, у тому числі 1 – у науково-метричних базах (Scopus), 1 – у фаховому виданні країн ЄС, 3 – у наукових фахових виданнях України, 5 – у матеріалах конференцій, 1 – інші видання, 1 науково-методичні рекомендації.

7. Відповідність дисертації спеціальності та профілю ради:

Дисертаційна робота Супрун Юлії Олександрівни «Експериментальне обґрунтування застосування комплексних терапевтичних засобів у кролівницьких господарствах різної форми власності», яка подана до захисту

у спеціалізовану вчену раду на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 21- Ветеринарія за спеціальністю 211 - Ветеринарна медицина за своїми актуальністю, науково-теоретичним рівнем, основними результатами обґрунтованості, основними положеннями і результатами опублікованими у фахових виданнях, новизна постановки та практичним значення відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Постанові Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 341 від 21.03.2022. Зміст дисертації відповідає паспорту спеціальності.

Головуючий на публічній
презентації:

д.в.н., професор, завідувач кафедри
ветеринарно-санітарного інспектування,
мікробіології, гігієни та патологічної анатомії

Роман ПЕТРОВ

